

Bohoslužby v Zábřeze 29.dubna 2018

J 15, 1-8

Milé sestry, milí bratři, jako děti jsme měli různé představy a nápady. Tak například nějaké větvičky. Říkali jsme si, že by stačilo dát větvičku do vody a ona poroste a možná nám na ní něco uzraje. Když má vodu, tak přeci nemůže uschnout, to je přeci jasné a vypadá to jednoduše. Když větvička či kytka stejně časem uschly, bylo to nepochopitelné zklamání. Co se mohlo stát? Proč uschla? Vždyť měla vodu, měla sluníčko, všechno, o čem jsme byli přesvědčeni, že je pro ni důležité. Jisté souvislosti člověku zkrátka docházejí až s přibývajícími léty a zkušenostmi.

Ježíš u svých posluchačů již určité zkušenosti a vědomosti určitě předpokládal, když k nim mluvil o obrazu vinné ratolesti. I když nebyli všichni vinaři, věděli, jak to při takové péči o révu chodí. Nové je zde spíše spojení obrazu vinné révy s jeho dílem. Otec je vinař, on sám je vinným kmenem. Role vinaře se zdá být ještě asi zřetelná. Je to Bůh soudce. Jak jinak to lze pochopit? Rozhoduje, posuzuje, která ta ratolest je nadějná, která má nějaký smysl a která prostě jen škodí. Hodně to láká se postavit do podobné role, protože si řekneme, že něco takového je tak zřejmé, že to musíme poznat taky. Jenže to je právě to úskalí našich různých čístelek a zásahů. Amatér si jistě řekne, že tato větev je krásně zelená, tak ji nechám, tato je divná, tak ji ufiknu. Prostě to nevypadá hezky a tak je to zřejmé, že tato větev sem nepatří a tuto naopak budeme hezky opečovávat. Jak snadno se to dá převést do posuzování druhých, či dokonce celého společenství. Tento člověk se nám nelíbí, jeho zvyky, důrazy jsou divné, kazí celkový obraz, který si tu pěstujeme. A tak udělám fik – tebe tu prostě moc rádi nevidíme. Toto společenství je zvláštní, jen pár starších lidí, nikdo moc mladý nepřichází. Ne, to nám kazí obraz mladé a úspěšné církve. A tak také uděláme fik – prostě tu nemáte místo. Jak říkám, prosté a jednoduché. Avšak Ježíš nemluví o tom, jak ta ratolest vypadá. Mluví o ovoci. To může celkový obraz zcela změnit. Když můj děda stříhal vinný keř, končily na hromadě k vyhození samé pěkné větve, takové krásné zelené. Dokonce tak krásné, že když jsme je s babičkou vezli na spálení, zastavilo jakési auto a řidič je od nás koupil jako dekoraci na nějakou slavnost. A přesto to byly větve, které vinař ušmíkl. Proč? Právě proto, že nenesly žádné ovoce, byly plané. Z kmene čerpaly mnoho síly, ale ta se neprojevila v ovoci, ale jen dalším bobtnáním této větve. A tak se nám otvírá trochu jiný obraz posuzování, soudu. Vypadáš hezky jako vzorný křesťan. Na pohled skutečně krása. Ale co ovoce? Jaké je tvé ovoce, co vydáváš z toho všeho načerpaného

od Boha? Nic? Tak je mi líto – šmik! A co tento krásný sbor? Spousta lidí, všichni mají pěkný pocit, když si tu tak sedí, když prohlíží statistiky. Není to hezká reprezentace, když máme sbor plný usměvavých a ještě k tomu mladých tváří? Ale co ovoce tohoto požehnání? Je nějaké? Nebere všechno požehnání takový sbor jen sám pro sebe? Pak tedy také je nám líto – fik! Jak vidno, není tak zase jednoduché stát v roli soudce, protože ta kritéria Boží a naše se opravdu mohou docela lišit. Vydávání ovoce není jen v tom, že je to všechno krásně zelené.

Co se učedníků týče, říká Ježíš, že jsou čisti pro jeho slovo. To očištění je dokladem nesení ovoce. Už zde tedy mám poněkud jiný pohled Ježíše a jeho současníků. Je třeba si uvědomit, že právě jeho učedníci byli docela zajímavý spolek. Potulovali se z místa na místo, nevypadali zrovna jako příkladní ctitelé Mojžíšova zákona, nebo alespoň zapálení bojovníci za svobodu Božího lidu. A přesto jsou právě ti, kteří nesou ovoce, nebo alespoň je u nich naděje, že ponesou ovoce. Důležitým prvkem je zde právě ono Ježíšovo slovo. Je zvláštní, že se nezmiňuje o slovu, které přijali, ale o slovu, které mluvil. Myslím, že to je opravdu zajímavá souvislost, protože ukazuje na Ježíšovu aktivitu, nikoliv reakci učedníků. Je to vlastně Boží milost, kterou zde můžeme vnímat. Jste čisti pro slovo, které jsem mluvil, to můžeme pochopit jako uschopnění každého z nás k nesení ovoce. Už jen tím, že zde zní Ježíšovo slovo, je do nás vloženo něco, co může to ovoce přinést.

Na tento Ježíšův čin pak teprve navazuje to, co se týká nás, zaznívá výzva k činnosti. Zůstaňte ve mně. Ježíšovo slovo vyvolává reakci, která se opět týká nesení ovoce. My ji můžeme vnímat na dvou rovinách. Ta první je v nutnosti propojení kmene a ratolesti. Je to logické a přesto někdy tak opomíjené. Možná by stálo za úvahu, jak často jsme dnes sami tak naiví jako děti a myslíme si, že stačí pár základních věcí a musí ten život s Bohem fungovat. Voda je základ, stejně jako světlo. Základem je pro nás Boží slovo. Te to možná zazní podivně, ale skoro to vypadá jakoby jen to Boží slovo nestačilo. Respektive jakoby dokázalo držet člověka nějakou dobu, ale pak stejně uschne. Dost možná bychom si mohli říct, že přeci existují případy, kdy člověk slyší Boží slovo, čte ho, přemýšlí nad ním a stejně usychá, umírá a nenese Bohu žádné ovoce. Je jen halouzkou ve vodě. Možná to zní teď děsivě, možná to vypadá, že se rouhám, ale myslím, že Ježíš nás chce upozornit, že opravdu jen to naslouchání slovu nemusí stačit. Krásně to vidíme v jeho době. Vždyť neustále se potýkal s mnoha znalci Zákona, kteří prostě byli jen planými větvemi, které nenesly ovoce. Slovo Boží slyšeli, znali, zkoumali a stejně nic. Takže myslím, že tento přístup je opravdu možný i dnes. K tomu slyšení a přijímání Božího slova je třeba ještě něco dalšího – kmen či kořeny. Mezi tou ratolestí na kmeni a ratolestí ve váze s vodou je právě ten kmen rozhodujícím prvkem životnosti. Voda jde přes kmen a teprve tehdy přináší život. Tím kmenem je Ježíš. Je tedy důležité být napojen na Ježíše, spojen s ním jako ratolest s kmenem. Takto pověděno je to asi jasné. To přeci všichni víme, že bez Ježíše nejsme nic. Ale co to znamená v té souvislosti přijímání Božího slova? Ten rozdíl je v jeho vnímání. Číst Bibli můžeme jako zajímavý text, který se dá rozebrat, dá se z něj vytáhnout nějaké poučení, třeba nějaký mravní apel. Jenže také text Bible můžeme číst jako slovo, kterým mluví Bůh. A to pak vyzní zcela jinak. Není to text k zamyšlení, je to živé slovo, které nás k něčemu vede, něco v nás vyvolává.

Ježíš mluví o tom, že máme zůstat v něm a on v nás, jeho slovo v nás. Jde o velmi těsné propojení, kde roli hraje dar Ducha. Jeho slovo v nás zůstává, když nejen slyšíme, co praví, ale zároveň přijímáme jeho svatého Ducha, aby v nás pracoval. Přijetím Ducha svatého se stáváme ratolestí těsně spojenou s Ježíšem jako kmenem, kterým k nám proudí životodárná voda Božího slova. Zní to kostrbatě, ale je to jednoduché. Boží slovo je potřeba vnímat nejen smysly, nejen rozumem, ale právě také otevřením svého nitra Božímu Duchu. Jím se slovo stává živé a přináší život. Jím se také u nás začíná projevovat ovoce tohoto života.

Ježíš nás učí tomu, abychom se připravili na dar jeho Ducha, který přijde a stane se Ježíšovým slovem v nás. Tady to spojení kmene a ratolesti, nesení ovoce Ježíš uzavírá ještě jedním důrazem. Proste, oč chcete a stane se vám. Ono to skoro vypadá, že ovocem plynoucím z napojení na Ježíše je živé modlitební společenství. Napojení na Ježíše se máme modlit, máme prosit a bude nám dáno. A právě tím bude oslaven náš Otec, když ponese ovoce a budeme učedníky. Je to skutečně zajímavé vyústění jeho slov k učedníkům i nám. Nesení ovoce souvisí s napojením na Ježíše a to se projeví ve společných prosbách, v tom, že se skrze nás děje, oč Boha prosíme.

Když se zamyslíme nad nesením ovoce, jistě nás napadnou konkrétní věci, které bychom mohli dělat a do kterých se můžeme pustit. Je mnoho aktivit, které vypadají, že jsou jistě z Boha, že jimi jako sbor i jednotlivci oslavujeme Boží jméno. Ale přeci jen je zde jedna trochu znepokojivá souvislost. Na kolenou, v modlitbách se rodí dílo, které oslavuje našeho Otce v nebesích. A tak se nabízí zcela jednoduché srovnání, spojení. Jaký je rozdíl mezi tou větví, která je jen ve vodě, společenstvím, které žije ze svých sil a společenstvím, které je spojeno s Kristem a nese ovoce? Rozdíl se jeví v kolenech. Začíná naše aktivita u nás, nebo na kolenou? Rosteme ze zachovávání svých pravd, teologických důrazů či přijetí morálních hodnot Bible? Nebo rosteme ze společných modliteb, proseb, aby to byl právě Bůh, kdo skrze nás jedná, kdo dává sílu nejen našemu vlastnímu růstu, ale dává vyrůst ovoci na naší ratolesti? V Ježíši Kristu se nám slovo Boží stává slovem života. A stává se tak právě skrze modlitbu, skrze vědomí, že v modlitbě smíme nejen přijímat slova Ježíšova, ale také smíme rozumět, k čemu nás tato slova vedou v našem životě.

Pane Ježíši, jsi kmenem, ke kterému jsme byli přidáni, ze kterého smíme vyrůstat a brát život. Prosíme dej nám, ať jen planě nebudíme, ale neseme ovoce, které oslaví tvého Otce v nebesích.

Amen.

neděle 29.dubna 2018

Napsal uživatel Vlastislav Stejskal
Středa, 13 Březen 2019 15:43 -

p { margin-bottom: 0.25cm; line-height: 120%; }